

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

TS'UT'UBI NZIXKO JAVIER ERIC SEVILLA MONTES DE OCA RA SECRETARIO DE DESARROLLO SOCIAL RA NDÄ NZAYA XENI HNINI M'ONDA, KO OR FATS'I GE MO KJAR XENI 3 HEKE XI, 5, 6, 11, 12 HEKE II NE 17 HEKE IV DE RA LEY DESARROLLO SOCIAL XENI HNINI M'ONDA; 6 HEKE XI, 8 HEKE III, 18, 19, 20 NE 26 DE RA REGLAMENTO RA LEY DE DESARROLLO SOCIAL RA XENI HNINI M'ONDA; NE 6 VII RA REGLAMENTO INTERNO KA RA SECRETARIA RA DESARROLLO SOCIAL, NE

GE DA BENI NE DA HYANDI

Ge ra hmuts'i General ra Organización de ra Naciones Unidas (ONU), da kuati ra 2015 ra hemi 2030 pa nu Desarrollo Sostenible, ndaño mfats'i ya kj'öi, ra ximhai pa da m'ui xa nhio.

Ge ra hemi pets'i 17 Objetivo de Desarrollo Sostenible (ODS), ko 169 hño ge tu pa da hyandi habu da ma ne hingi neki pe da fats'i ya bokj'ö ya kj'öi ne gatho ya m'ui.

Ndä nzaya ra Desarrollo Social ge bi hoki ra ts'ut'ubi Alfredo del Mazo Maza, ndä nzaya ka ra Xeni hnini M'onda, mo ge gatho ya kj'öi rangutho, da mpefi ne da hyandi te me gatho m'edi ka ya hnini m'onda.

Ya Mefi ka ya hnini ne ko ya m'ui ka ra Xeni Hnini M'onda (PDEM) 2017-2023, nkjabu mo ra hemi 2030 ne ya ODS, uni fats'i, kjar Mefi ko ya kj'öi: ra Xeni hnini M'onda pa da hoki xa nhio, pa gatho ya hnini ya nönö ne ya mengu xa nzedi.

Pa da Ndä nzaya xeni M'onda bi hoki ra mefi faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi (EFF) ge fats'i da thogi pa ya kj'öi da m'ui xa nhio, pa ge ko ngatho ya faxte t'uni ya nönö, ko goho ya faxte: bokjö, ra hñuni, ra nxadi ne ya ngu.

Ge EFF ra ngutho a ra ODS, a habu da zoho ra hemi 2030ge bi fats'i bi hoki ra Mefi de gatho ya Hnini pa da kjuts'i xa nhio (PNUD) ne a te da hoki ra Ley ra Desarrollo Social mukua, ne da t'umbi ra hemi pa ya faxte ra Secretaria de Desarrollo Social, ge bi mo ra Consejo de Investigacio ne Evaluacio ya Ndä nzaya Social (CIEPS).

Ra Secretaria de Desarrollo Social, ne a te da hoki da fats'i pa da m'ui xa nhio un ya kj'öi ge hinte pets'i, ko ra ndä nzaya ge te da mo or kj'öi ge mpefi kjar hnini M'onda ne ma ra te da hoki ne te mo ra mefi da Desarrollo ra xeni M'onda.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

Ge ra PDEM, ge n'a: Ra ngutho ya kj'öi, ge mpefi pa ra ngutho ya nönö ko ya tada, ge ö te da hoki ra Ndä nzaya pa gatho ya kj'öi ge m'ukua kjar ximhai. te gatho da thogi pa gatho ya kj'öi da ngutho ne da t'umbi ra faxte ge uni ra donginzaya.

Ge gatho or bokjö uni ra ndä nzaya da t'umbi pa ya nönö pa ra ngutho ko ya tada, ko hense da hñuts'i kar hemi te ne da m opa da fats'i ya nönö, nehe da hñuts'i hankja gi hoki no ä te adi pa gi kut'i nura faxte üño or donginzaya pa hinda m'edi ge gatho ya kj'öi rangutho.

Ge nu u te thogi ne to'o ya bi handi pa da fats'i geñu ya ngu faxte gatho ya hnini m'onda

Ge nu u te da thogi pa da ngutho ya nönö ne ya tada pa hinda ntuhni, ne tsa da nzaya, ge gatho ya kj'öi ran ngutho pa gatho ya mefi kja ka ya hnini, da umbi nzeki da ñuti gatho ya mefi , ne da fats'i da umbi uenda to'o da ñut'i.

Ge ra EFF pa da hoki ya mefi hyandi ya kj'öi ge hinte pets'i da ñuni po ra Consejo ra Evaluacio ra Ndä nzaya ra Desarrollo Social (CONEVAL) k ora mfats'i ge bi t'uti kjar hemi pongu Instituto Nacional ra Estadistica ne Geografia (INEGI) n era consejo Nacional ra hnini(CONAPO) n era Consejo Estatal ra Hnini (COESPO), ko ma ra ya hemi habu tu te da hoki pa da umbi or faxte to'o hinte pets'i.

Ge ra Consejo nacional de Evaluación de la Política de Desarrollo Social (CONEVAL) mö ge or kjut'i hoki pa da tai te da ñuni ya kjö'i, pa or nzönö ret'a 2021, gea 1,418.86 bexu a xa hnini ge hinte pets'i ne 1,850.69 ya bexu pa ya dongahnini.

Ge nu a te mo ra Nt'ani ge bi hoki ya nzaya pa da pödi tengu bokjö ñut'i ka ya ngu ENIGH 2020) ra INEGI, pets'i 17 millo 79 mo 245 ya kj'öi ge m'ui kjar xeni hnini M'onda, de gëo 2 millo 88 mo 467 ge ya ta kj'öi ge petsi 60 kjeya ne ma ra.

Ge nu a te xta tini m'ui 8 millo 342 mo 500 ya kj'öi hinte pets'i (48.8 %), de ya 791 mo 384 ge ya ta kj'öi ge petsi 60 kjeya ne ma ra ge m'ui nkjabu, ne mara 324 mo 740 ya takjoi ra 6 kjeya ge hinte pets'i.

Pa geño, ra hemi bi thoki pa da fats'i ya ta kj'öi ge hinte pets'i te da ñuni, ne m'ui kjar xeni hnini M'onda, bi hoki ra faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

Ge da fats' a ya ta kj'öi, ko ya bokj'ö pa da m'ui xa nhio ko te gatho pets'i kjar xeni hnini M'onda ne da nu hankja da kjapi ra ODS: 1. Ya hninda m'ui ya hyoya,2. Ya hinda menthu, Goho. Ra nxadi xa nhio, Kut'a. Gatho ra ngutho, Hñöto. Ra hoga mefi ko kjut'i xa nhio ne Ret'a. Ya gatho ra ngutho; Da hoki xi zo nu te mongua 1.2, 2.1, 2.2, ne 10.2 de ra hemi 2030.

Ge ya kj'öi ge hinte pets'i te da ñuni, tsa da ñut'i kjar faxte pa da m'ui xa nhio ko ra faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi pa ya ta kj'öi.

Ge ra pa 29 n'a nzönö 2021 bi kjuts'i ra Periódico Oficial “Gaceta del Gobierno” modificaciones a las Reglas de Operación del Programa de Desarrollo Social ra faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi pa ya ta kj'öi, ge bi tu ya 'rayo hño or pa bi kjuts'i 2 guto nzono de orkjeya di muhu.

Ge ko or hemi bi hmunts'i CASPPFAPAM/01/SE/2022/001, or pa 14 na nzönö 2022 ra Comité de Admisión y Seguimiento,bi nt'ote po ya boto, or yot'i de 'rayo ya hño faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi pa ya ta kj'öi.

Ge ko ra hemi tu ra pede 21100012000000L/RO-006/2022, ra pa 18 n'a nzönö ra kjeya 2022, ra Udiñu Gatho ra Mfats'i pa da m'ui ya nhio ya Mengu, nu a te mo ra xeni 23 pa gi gi hoki ra Ley pa Mejora Regulatoria ra Xeni Hnini M'onda, umbi nzeki pa da kjuts'i ya hemi te gi hoki pa gi ñut'i kjar faxte.

Ge ra pa 24 n'a nzönö , ra Comisio Mejora Estatal ra Mejora Regulatoria, fats'i ko o te mo ra Ley pa ya Mejora Regulatoria ra Xeni hnini M'onda ne nu a te bi m opa da mefi.

Nu a ya te xi mo kjar hemi, da tsa da kjuki mu ma ra ya mfeni:

NU Ä TE BI MO RA FAXTE NZAYA PA DA M'ATS'I YA HNINI, NEHE BI MO GE GI HOKI NO Ä TE ADI PA GI KUT'I NURA FAXTE ÜÑO OR DONGINZAYA PA YA MENGU XANZEDI PA YA TA KJ'ÖI, PADA GOHI NKJAGUA:

HOKI NO Ä TE ADI PA GI KUT'I NURA FAXTE ÜÑO OR DONGINZAYA PA YA MENGU XANZEDI FAXTE Ä YA TA KJ'ÖI.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

1. Xo to ga hokju

1.1 Hankja da mpefi

Huxkua kjar hemi hankja gi hoki no ä te adi pa gi kut'i nura Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta Kj'oi pets'i da mats'i pa ya hinda m'ui ya kj'oi ge hinte da ñehe ne to'o hinte tu pa da ñuni, pa ya ta kj'oi ge ndui da pets'i 60 kjeja, ge da t'uni te da ñuni ne ma ra ya mfats'i pa da m'ui xa nhio.

2. Ra mfats'i pa xoge ya hnini

Gi ñuni hinto da xi'i ri tsöthu

3. ntuxthuhu ga hokje

Pa gi pödi te me gi hoki, mo nkjagua:

Hmuntskj'oi ge Mpefi: ge ä ya kj'oi ge hö bi nxadi pa da mats'i, ko te beni, mpefi ko ya kj'oi, fats'i ko ya ñithi pa to'o t'uni or Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta Kj'oi, ne gatho ya ngu fats'i ya ta kj'oi.

Te ya ntsi ku ra 'Mots'e: ge ä ya ntsi, ne gatho te hyoni pa gi nxaha ne gi thuki ri ngu, ge ä pa ya Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta kj'oi.

Ngu habu da T'uni: luga habu fats'i ya kj'oi de ra Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta kj'oi.

CIEPS: Ra Consejo ra Investigacio ne Evaluacio ya Ndä nzaya Social.

Te thogi: hankja da thogi ra dum'ui nu gatho or ximhai (huöt'i ra ximhai, ne te gatho da thogi kjar ximhai.) o te mara da thogihu ma ñohu.

Te gatho ya hemi gi da: hemi habu tu ri thuhu ne tu te me gi hoki pa gi ñut'i kjar ngu faxte, geo kjutsi gatho ri thuhu k ori hemi de habu gi m'ui, ne te gi pets'i, ne un te gi mo gi pets'i ge makjuani, ge da tu ri thuhu k ori mpot'u'ye, ne mara.

Ya kj'oi fats'i ya hnini: geño or kj'oi ge hmumts'i ma ra ya kj'oi ge ku kjar Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta Kj'oi.

To'o da tuts'i ya mefi: Udinu Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats'i ya ta Kj'oi

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

To’o da tuts’i ya hemi: ra Hmunts’i kj’öi ge hö ne Zits’i ra Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats’i ya ta kj’öi.

To’o da tuts’i ya Faxte: ra Udinu Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi.

Ra ley: a ra ley ra Desarrollo Social ra Xení hnini M’onda.

Gi t’omi da b’oni xi thuhu: n’um’u gi ma gi tsogi ri hemi gi t’omi na tui pada xiai ge hö xka tsogi gatho ri hemi kar Faxte üñö or Donginzaya pa ya Mengu xa Nzedi Faxte pa y ta Kj’öi, hinda t’umbi ra faxte ge ya bi thege ya luga pa ra ejesisio fiscal ge hoki.

Hankja da t’ai: ra hemi n’um’u ya da t’ai ya gi pödi ge xka ñut’i kja ra Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats’i ya ta Kj’öi.

Habu gi tsoni gi tsogi ri hemi: to mpefi nugua kjar Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu xa Nzedi pada Fats’i ya ta kj’öi, da xiai habu gi ma gi tsogi ri hemi.

Thuhu gatho ya ta kj’öi: nugua da poni ya thuhu to’o the ra Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu xa Nzedi pada Fats’i ya ta Kj’öi.

Ya ta kj’öi: ya nönö ne ya tada ge pets’i 60 kjeja ne ma ra.

To’o da umbi or mfats’i: un y takjö’i ge mui kja ya hnini Fats’i ya ta kj’öi, da xiai habu gi ma gi tsogi ri hemi.

To’o pets’i ch’utho: hense da fats’i ya kj’öi ge m’ui ka ya hnini ne hinte pets’i te da tsi ne ch’utho or bokjö ge hingi kjuadi pada tai te da ñuni.

Ra faxte: ra Faxte Üñö or Donginzaya pa ya Mengu xa Nzedi pa ya Ta Kj’öi.

M’ats’i ya hnini: ra faxte hense da hoki te mo ya hemi, pa da tsa da uni ya bokjö ge gi ma ö hingi pöni de ka ri ngu.

Te mo: Hoki no ä te adi pa gi kut’i nu ra faxte Fats’i ya ta kj’öi, da xiai habu gi ma gi tsogi ri hemi

SEDESEM: ra la Secretaría de Desarrollo Social del Gobierno del Estado de México.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

Hense to’o da fats’i: ra faxte hense pa ta kj’öi y nönö ge bi ma bi tsogi ya hemi ne hö bi b’oni or thuhu pa da umbi ra faxte, pa te da thogi geo ra nzaya hnini da fats’i, o ma ra ya nzaya da adi te da ñuni k ora Faxte.

4. Hankja da hoki

4.1 Te gatho da hoki

Mats’i pa da hö te da ñuni ya ta kj’öi ge pets’i 60 kjeya ne ma ra ge hinte pets’i te da ñuni ne te thogi, ko da t’uni te da ñuni ngu habu da m’ui xa nhio.

4.1.1 Ge higi m’ui ra ñuni

Mats’i pa da hö te da ñuni ya ta kj’öi ge pets’i 60 kjeya ne ma ra ge hinte pets’i te da ñuni ne te thogi, ko da t’uni te da ñuni ngu habu da m’ui xa nhio.

4.1.2. Ge te thogi

Hense mats’i ko n’atho nu u te da ñuni, pa gatho ya ta kj’öi ge hinte pets’i te da ñuni ne da pets’i 60 kjeya ne mara.

5. To’o gatho da fats’i

5.1. Pa xo ya hnini

Pa xo ya ta kj’öi m’ui kjar Xeni Hnini M’onda

5.2. Pa to’o hesnse da fats’i

Pa xo ya ta kj’öi ge hinte pets’i, ge m’ui kjar Xeni Hnini M’onda

5.3. Hense pa ya nönö

Pa ya ta kj’öi ge pets’i 60 kjeya ne ma ra, ge hinte pets’i ne hinte tini te da ñuni

6. Sta habu da zohö or faxte

Or faxte da tsoni sta n’a nthebe n’ote ma kut’a ra Xeni hnini M’onda, pa da fats’i ko or mefi ge pets’i ko ya kj’öi ngu mo kjar xeni 6 ne 12 de ra ley Desarrollo Social del Estado de México.

7. Maxte

7.1 Hankja da t’uni ya ntsi ku ra ‘Mots’e

7.1.1 Hankja

Ya ntsi ku ra ‘Mots’e da t’uni n’a ö sta ret’a bes, num’u t’uni or faxte, depende tengu bokjö m’ui.

7.1.2 Ya mefi te hoki

a) Honi hankja da uti ya kj’öi ge da pödi habu ‘yo

b) Honi hankja da uti ya kj’öi pa hinda ntsu.

c) Fats’i ya kjar ngu mefi ya hnini

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

- d) Fats'i ya ta kj'öi
- e) Fats'i da t'uni gatho ya ñithi
- f) fats'i da mui xa nhio ya ndo'yo
- g) Fats'i da t'uni gatho ya ñithi da honi.

Ya mefi te hoki da t'uni num'u da adi ya kj'öi ö ko ya mats'i da nkja.

7.2 Ge te thogi

Ya ntsi ku ra 'Mots'e da t'uni hense n'a, depende tengu bokjö m'ui.

7.3 Tengu or bokjö t'uni

Hninte gi uni, gatho or faxte da uni or Nzaya ra Xen*i* hnini M'onda, ko or fats'i ra Secretaria de Desarrollo Social Xen*i* hnini M'onda ne hinte kjut'i ya kj'öi.

7.4 hau ehë or faxte

Or bokjö ba ehë de kjar donganzaya.

Nuö gatho or bokjö ge t'uni pa or mots'e da umbi ya kjö'i pa da tu te da ñuni, nehe te da kjut'i or faxte, ne da nesta da mo te bi hoki or bokjö pa gi tsa gi xifi or Secretaría de Finanzas geö bi da or nzeki.

8. Hemi hau tu ri thuhu

8.1 Thuhu ya ta K*j'*öi

8.1.1 Hankja da t'uni ya ntsi ku ra 'Mots'e

- a) Ge gi pets'i hñu n'ote kjeya ne ma ra.
- b) Ge nu ge hinte gi pets'i ne nguö te gi ñuni
- c) Gi m'ui kjar Xen*i* hnini M'onda
- d) Ge hingi tu ma nar faxte ge üño ra donginzaya ge fats'i ya ta kj'öi, ko ya bokjö ö ko te da ñuni.
- e)gi 'yot'i ri thuhu kjar hemi or faxte
- f) Gi da ri kopia ri hemi hau tu k'oi , nehe gi da ri hemi hau tu gatho ri thuhu (CURP) ne hau gi m'ui kar Xen*i* hnini M'onda pada hyandi ge hö makjoni gëi, num'u hinte gi kö ri hemi te adi gi uni o ma n'a hemi ge tu hau gi m'ui (thot'i,tsibi, ntoxgu, dehe, o ma n'a hemi ge gi pets'i) pe ya hemi ge gi da hinda thogi de nar kjeya o nar hemi da 'rai ri nzaya ka hnini; ne
- g) Ö ma ra te da mo ra ngu faxte.

Gatho ri hemi da kuati a hinto da t'uni kjar Ley de Protección de Datos Personales en Posesión de Sujetos Obligados del Estado de México y Municipios, ne hankja mo ka or hemi.

8.1.1.2 Ge te thogi

- a) Hemi habu mo ge xka adi or faxte de ya nzaya ka ri hnini
- b) Hemi ge xka tsogi pa da ‘rai or faxte ge or kopia, habu da tu ri nk’oi pada ge hö makjuani te gi mo.
- c) Ö ma ra te da mo ra ngu faxte.

8.1.2 hankja gi kjapi pa gi

yo kjar faxte de or ‘Mots’e da t’uni a gi mui xa nhio ne ngu mo ra bede 8.1.1.1 ne 8.1.8 Hoki no ä te adi pa gi kut’i nu ra faxte.

8.1.3 Hankja di kjapi m’eto

Da fats’i a ya ta kj’oi ge da adi or faxte

- a) Gë pa ya ta kj’oi ge honi or faxte, ne ko ra hemi da uni ra nzaya;
- b) Gë pa ya ta kj’oi tu nar dathi ge ya hinda hogi
- c) Gë pa ya ta kj’oi mfei, ts’ani ne ñuts’ibi ya tsohu;
- d) Gë pa ya ta kj’oi thots’i da mengi kja ya hnini;
- e) Gë pa ya ta kj’oi faxu nu u ma ra ya mi nönö ö kjar fadi pa da nut’ibi u ya ch’ulo böts’i, ne;
- f) Gë pa ya ta kj’oi ge ya muse
- g) Gë pa ya ta kj’oi ge o nar hño;
- h) Gë pa ya ta kj’oi ge hingi pets’i nar ngu.
- i) Gë pa ya nönö ge mui ko ya t’ulobóts’i de ma ra ya nönö.
- j) ö ma ra ya kj’oi da kjuadi da da ya hemi.

8.1.4 Hñuts’i ri thuhu

8.1.4.1 Hankja da t’uni ya ntsi ku ra ‘Mots’e

Num’u hingi m’ui nar hemi ko ri thuhu ö hixka hoki te gatho mi adi, ne ko ra hemi ge xpa kjuts’i ra ngu ge üño or faxte tsa gi mase gi tsogi ri hemi kjar ngu faxte ö nu u te da mo.

Num’u gi pets’i nar dathi ö ma nar tsodathi ne hingi tsa gi mase, tsa gi hñuts’i or thuhu nar kj’oi, ge ya petsa or kjeya, ko nar hemi habu ri thuhu ko ri nt’ot’u’ye, nehe nar hemi ge mo te me gi dathi ge t’uni or ngudathi, ne hingi tsa gi mase gi tsogi ri hemi.

Nupia ge ya bi poni ri thuhu, ne ya nzaya bi kuati ri hemi, da ‘rai nar hemi habu tu ya pede, ne kongeño da mo ge ya gi ‘yo mbo kjar faxte.

Te gatho gi hoki hinte gi kjut’i, ne hingi mo ge ya xka ñut’i kjar faxte.

8.1.4.1 Ge te thogi

Ya nzaya ge mui ka ya hnini, da fats’i un ya kjö’i pa da pehni ne da adi nar hemi habu adi or mfats’i ä no ö da uni.

8.1.5 Te gatho ya hemi gi da

8.1.5.1 Hankja da t'uni ya ntsi ku ra 'Mots'e

- Hemi ge uni or mfenibokjo ne habu tu ri thuhu
- Hemi ge mo ge ya xka uni
- Hemi habu tu ge ya gi hö or faxte
- ö ma ra ya kj'öi da kjuadi da da ya hemi

8.1.5.2 Ge te thogi

- Hemi habu mo ge xka adi or faxte
- Hemi ge xka tsogi pa da 'rair or faxte
- ö ma ra ya kj'öi da kjuadi da da ya hemi

8.1.6 To'o gatho bi böni ya thuhu

Te t'uni ra ntsi ku kjar 'mots'e, ya mefi ge mpefi kjar faxte da mo togo gatho bi böni ya thuhu ya ta kj'öi ge tu kjar xeni gohon'ote ma ret'a ne yoho fracción XIV, inciso p) de ra ley ge da hoki xan da ñho ne da uni pa da bödi te m'ui kjar xeni hnini M'onda, ne gatho ya thuhu ya ta kj'öi ge bi ñut'i kjar faxte, ne da zits'i xo ya hemi ko ya thuhu ya ta kj'öi pa te gatho uni ra xeni hnini M'onda.

Nua te da thogi, num'u to'o gatho da böni ya thuhu da hñuts'i kja nar hemi pa da un to'o ya hnini da t'umbi or faxte ne tengu ya kj'öi bi böni ya thuhu.

8.1.7 Hmodi u to'o mü kjar faxte

- Da t'umbi made, ne gatho te t'uni ya ntsi ku ra 'mots'e
- Da t'umbi te da ñuni ge uni or faxte, ne hankja mo da t'umbi
- Da t'umbi nar nzatho nzohö, ne hinda thuts'ibi ya tsotthuhu.
- ö ma ra ya kj'öi da kjuadi da da ya hemi.
- Ö ma ra te da mo ra ngu faxte

8.1.8 U ya mefi te da hoki u to'o mü kjar faxte

- Umbi xa nhio te gatho adi de ge ya bokjö gi hö;
- Gi xifi makjoni num'u gi höki ma nar bokjö ka ma nar faxte uni ya nzaya de ya hnini, ra bokjö o te da ñuni ya ta kj'öi
- uni ra faxte pa to'o adi
- num'u gi m'edi ö da ts'oni ri hemi ma gi xifi ra nzaya ge huxp'u kjar ngu faxte
- Pa nu o to'o gatho bi ñut'i kjar faxte, da mpefi kja ya hnini num'u da mo ra ngu faxte
- gi ma gi tu or mfats'i da t'ai or pa ne kjar luga habu da xiai po ri 'mots'e pa gi ñuni;
- hingi pa, hmihi, uni ä ma nar kjö'i or faxte da t'ai
- Nu o te da mo ra ngu faxte

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

8.1.9 Num'u hinda mpefi u to'o mu kjar faxte

- Uni ri thuhu pa gi ñut'i kjar faxte ne gi mo nehño
- Hixka mase o hixka pehni tonda manda ho yo ves ri 'mots'e ge ku te gi ñuni.
- Uni ra faxte pa to'o adi
-) Ge ko ya faxte uni ra nzaya gi uni ya kj'oi pa da fats'i ma nar kj'oi ge ne da nzaya hense gi huahni togo ya kj'oi gi fats'i.
- Hixka mase ngi tsogi ri hemi ne hingi mo pege yo'o hixka ma
- Nu o te da mo ra ngu faxte

8.1.10 Te da kja nu u hingi faxte

8.1.0.1 Da hombi na t'ui or faxte

- Hingi ma kjar ngu mats'i ma gi hö ri faxte ö hingi hö ka ri ngu po yo ves ya ntsi ge ku kjar 'mots'e.
- num'u hixpa hñuts'i xa nhio ka ya hemi or thuhu, hinda t'umbi or faxte ne da t'omi na t'ui pa man'agi da hoki ya hemi.
- Nu o te da mo ra ngu faxte

8.1.10.2 hankja gi kjapi pa gi ma gi hö or faxte

Ya faxte ge hinda t'uni numu hingi ma or pa da xiai, pa ma nar pa ya hinda t'ai.

8.1.10.3 Ya hinda t'uni or faxte

- Num'u hunda hoki te me da xifi ya ta kj'oi kjar xeni b) kjar pede 8.1.8 ne 8.1.9, nkjabu nu a te mo ra ngu tuts'i or faxte da guki kjar mfats'i pa ya hinda t'umbi or faxte, nu u te da mo ra ngu faxte; ne nehe numu hinda hoki ma ra ya hño.
- gi ma ka ma nar luga yabu de kjar xeni hnini M'onda;
- ya hingi ne or faxte
- ge mu ya xi ndu
- Nu o te da mo ra ngu faxte.

8.1.11 Te da hoki nu u to'o mu kjar faxte.

- Mpefi pa gi m'ui xa nhio, ne a te da mo ra ngu faxte
- Mpefi num'u da mo ra ngu faxte
- Nu o te da mo ra ngu faxte.

8.2 Num'u da kjuadi nu u to'o mu kjar faxte

Num'u da kjuadi te da uti nu u to'o mu kjar faxte ne da nu ge hinte pets'i pa re da ñuni.

9. To’o gatho da mfats’i

9.1 To’o da tuts’i ya hēmi

Ya kj’öi ge mpep’u geño da mo hankja da kjapi pa gi ñut’i kjar faxte.

9.2 To’o da tuts’i ya mēfi

Udinu Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi pada Fats’i ya ta Kj’öi, ndaño da fats’i Subsecretarías de Desarrollo Regional Valle de Toluca, Valle de México Zona Nororiental y Valle de México Zona Oriente ne k ora mfats’i mara ya luga.

9.3 To’o da tuts’i ya Faxte

ra Dirección General de Bienestar Social y Fortalecimiento Familia

9.4 Ya hmunts’i ge adi ri hēmi ne fats’i pa gi ñut’i kjar faxte

9.4.1 Thuhu ya mfats’i

Nkjagua hmunts’i

a) Da thandi, ra nzaya ge mpefi kjar ngu pa gi ñut’i kjar faxte

b) ra fats’i, ra udiñi de gatho ya faxte pa ya hnini

c) Ma ra ya kut’a ya mfats’i

1. Nzaya ge mpefi ko ya bokjö

2. Nzaya ge mpefi pa da nu ri nzaki

3. Nzaya ge tuts’i ya nxadi

4. Nzaya ge handi ya mēfi

5. Nzaya ge ra Sistema para el Desarrollo Integral pa ya Mengu Xeni hñni M’onda.

d) Nzaya ge zits’i ya hēmi ge tengu bokjö tsa gi kjuki

e) Nzaya ge tuts’i gatho ya faxte pa ya hnini

f) Nzaya ge zits’i ya hēmi ne ya bokjö ya faxte pa ya hnini

g) Nzaya ge nu gatho ya kj’öi ne ya ngu nxadi

kadu n’a xa mfats’i tsa da mo togo da fats’i da hoki ya mēfi

Nu a te da mo da kjapi ko ya boto da ntote, pe ge num’u da rangutho ra ngu faxte geño da gots’i te da mo ra secretaria ra contraloría, ge hense da tsa da ño.

9.4.2 ya hmunts’i ya kjö’i mpefi kjar mfats’i

Hmunts’i ya kjö’i de Nu ya mēfi da kjuki or hēmi habu tu homu da tsogi, ge pets’i hñu ya pa pa da tsogi ne da hoki xa nhio ya mēfi, pa geño pets’i 24 ora pa ma da zogi gatho te api.

Num’u ya da mo ge ya bi hogi tsa da kut’i nu ma ra ya nzaya ge fats’i ya kj’öi, ya nxadi, pa da nu hankja da mpefi ne da mo te medi pa da boni xanda nhio te me da hoki.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

Pa ya hmunts'i da nkja da mo ge da nkjabu, da zohni a gatho to'o 'yo kjar mēfi, pe hinda medi ra tanzaya, ra secretaria neo r mfats'i de or secretaria ra Contraloria ko gatho xa hemi ge mo ge hō bi uni nzeki.

Nuö te da mo ra hmunts'i da mo tengu ya boto bi nt'ote, numu bi rangutho, ra dongangunzaya da mo to bi nt'ote.

Ra hmunts'i ya kj'öi pa da hoki nar hemi, habu da hñuts'i nu o te bi gohi, ne da hñuts'i ra ntot'u'ye de gatho ya kj'öi

9.4.3 Te uni

Te uni ra hmunts'i ya kj'öi

a) Da uni ra hemi habu tu ya thuhu ya ta kj'öi ge mu ka ya faxte, nehe da uni ra faxte a nu ya kj'öi ge dathi, ne da nu togo hō da umbi ra faxte ge hesnse pa to'o hinte pets'i, da t'umbi or faxte, nu o te da mo ra hmunts'i ya kj'öi.

b) Tsa da ñut'i ma ra ya ta kj'öi kjar faxte, num'u o ma ra ya ta kj'öi ge da boni kjar faxte.

c) Umbi nzeki da boni ya ta kj'öi de kjar faxte

d) hoki nar hemi habu mo hankja gi kjapi pa gi ñut'i kjar faxte, ne da hoki x anda nhi te adi

e) Umbi nzeki da kots'i ma ra ya hño, pa da tsa da mats'i nu u to'o da ñut'i kjar faxte

f) Mo or thuhu togo hoki ya mēfi o ma ra ngu nxadi ge da hmunts'i ko ya kj'öi.

g) Da hoki ma nar hemi pa da hñuts'i nu o te mo

h) nuö or hño ge da mo da kjuts'i ka ya boto pa gatho na mo hankja da kjapi, ne hinda nkue ma ra ya kjö'i, ya ge da kja 'rayo hño kjar mfats'i;ne

i) Nu ma ra ya hño ge mo ya faxte

10. hankja da mpefi

10.1 Hankja da kjapi ra faxte

a) Ra SEDESEM da kjuki or hemi pa to'o da ne da ñut'i kjar faxte ko o ra xeni hnini M'oda habu da mo to'o tuts'i ya hemi, ne ra bokjö kja pe nesta gi hoki te gatho m opa gi tsa gi ñut'i

b) Num'u da kjuts'i ya hemi, to'o da ne da ñut'i kjar faxte pa ya ta kj'öi, da ma da tsogi ya hemi kjar gu faxte, numu da pehni ma nar kjöi da ma da hō ra faxte da duts'i nar hemi habu tu or thuhu ko or mpot'u'ye, neo r hemi habu mo ge dathi ge hingi tsa da mase, nu u da hyandi ra kj'öi fats'i ya hnini.

c) To'o da tuts'i ya hemi da nu ge ya ta kj'öi da uni gatho ya hemi t'adi pa gi kut'i kjar faxte.

d) Ra ngu mēfi ge da thoki kja ya hnini ko ya ta kj'öi ge adi or faxte, ra ngu tuts'i mēfi geño da mo hankja da kjapi ko or mfats'i or kj'öi fats'i ya hnini, kjar ngu ya kj'öi ge adi or faxte.

e) Ra ngu da tuts'i ya faxte da uti ya hemi habu tu ya thuhu ya kj'öi ge ne da ñut'i kjar faxte;

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

- f) Ra ngu tuts'i ya hemi da mo togo bi ñut'i, ko te adi pa gi ñut'i kjar faxte. Ya kjö'i ge adi or faxte ne m'etho da t'uni ne ya mui gatho ya hemi ngu mo or faxte, da tsa da ñut'i kjar faxte.
- g) Ra ngu tuts'i ya mefi da mo tengu ya kj'öi hö bi da gatho ya hemi pa da ñut'i kjar faxte, nu ya kj'öi ge himbi t'umbi or faxte da hoki ma nar hemi habu da hñuts'i ya thuju pa ö ma nar faxte, gi mase ne gi t'uts'i or hemi ko ri nk'oi ne habu gi m'ui kjar xeni hnini M'onda.
- h) hankja da kjapi ra mefi ne da mo ya pa ge da ma gi ode ne gi hö, ra ngu faxte geño da nzofa a nu u ne ra faxte, ne nkjabu da ñuts'i to'o ya tu gatho ya hemi ne gi nt'ani kjar ngu faxte;
- i) Pa ya ta kj'öi ge tumbi or faxte, da t'umbi or faxte habu da mo or ngu fats'i, hankja mo ra hemi ge bi kjuts'i ya kj'öi ge fats'i ya hnini, ya kta kj'öi da duts'i or hemi habu tu ra nk'oi ne or hemi ge mo ge m'ui kjar Xeni hnini M'onda, ge hinda thogi ya 30 pa pa da hó or faxte.
- j) Gatho ya faxte da t'uni gi uti ri hemi habu tu ri nk'oi , neo r hemi habu mo ge gi m'ui kjar Xeni hnini M'onda, da mo ge ö tuts'i ya hemi habu gi ma gi tu ri faxte.
- k) Ra ngu faxte da uti gatho ya thuhu ya ta kj'öi ge da t'umbi or faxte de or M'otse
- l) Ra faxte hinda t'uni num'u da handi ge da uni ya kj'öi ne da xifi ge da fats'i a ma nar kj'öi ge ne da nzaya o num'u te da kja or ta kj'öi ge t'umbi or faxte.
- m) Num'u nar ta kj'öi hinda tsa da ma da hö or faxte, ra kj'öi fats'i ya hnini da ma da tsogi kjar ngu ö da pehni ma nar kjö'i ge da uti or hemi habu tu or nk'oi pe hense pa to'o bi hñuts'i or thuhu, ge da tuts'i nar hemi habu mo ge dathi, ne nkjabu da hö.
- n) numu da kja ya pe, ya hinda tumbi or faxte, sta da un ge ho or thuhu huxpu;
- o) Ya ta kj'öi tsa da ma da hö or faxte kjar ngufaxte, ya pa ne or ora da mo o da ma ka ri ngu.
- p) Num'u da medi or hemi, da xifi ra ngu to'o tuts'i ya hemi pa da t'umbi ma n'a ne nkjabu da t'umbi or faxte.
- q) Pa te da thogi, ra ngu to'o tuts'i ya faxte da kuati ya hemi de gatho ya kj'öi adi or faxte ne homu da t'umbi.
- r) Ya faxte ge hinda t'uni ge ä po ya kj'öi himbi tsogi gatho ya hemi, tsa da t'umbi ma ra ya kj'öi ge bi hñuts'i ya thuhu, pe da t'omi te da mo ra ngu ge t'utsi ya hemi.

10.2 Nu ma ra ya ta kj'öi ge ne or faxte

Num'u da boni ne ya hinda tsa da o mbo po to gatho mi mo ya hemi faxte, ra ngu faxte da pehni a ra ngu to tuts'i hankja da hoki, pa da hoki ya hemi de ya nönö ge ya hinda t'umbi or faxte ne t'umbi a ma ra ya ta kj'öi ge nehe bi hñuts'i ya thuhu.

Ra ngu faxte da pehni a ra ngu to tuts'i hankja da hoki pa da umbi a nu u

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

to'o ne da ñut'i kjar faxte ko da t'umbi ra bokj'ö de or pa da ñut'i ne te da mo ra ngu faxte.

10.3 hankja da t'umbi ya faxte

Ya faxte t'umbi ya kj'öi, ge adi or fats'i ko nar hemi ö ko or mefi da hoki kja ya hnini.

11. Da nani

Ra Secretaria de Desarrollo Social tsa da hoki ra ngo po gatho ya hemi da kjuki, pa da poni xa nhio nu o te mo ra faxte.

Da tsa da mpefi ko ma ra ya hmunts'i kj'öi de ma ra ya hnini ra ngunxadi pa da boni xa nhio ya mefi ko ya faxte ge uni ne hinda yopibi.

12. Hankja da fats'i ya kj'öi ge ne da ñut'i

Kjar mefi ge da hoki ra ngu faxte na ñut'i ya kj'öi ge m'ui ka ya hnini pa or hmuts'i.

13. Hankja da uti

13.1 habu da uti

Pa da kjuts'i ra hemi nesta da mo ra ley, nkjabu ka ma ra ya luga ge da mo ra ngu faxte.

Nu a te hñuts'igua kjar hemi da kjuts'i kar Periodico Oficial “Gaceta del Gobierno” ne kjar nfenibokjo ra Secretaria de Desarrollo Social Ndä nzaya Xeni hnini M'onda. Ko te mo kjar xeni ret'a ma hñoto ra ley, gatho ya hemi da uti pa da podi te me a ya faxte m'ui, ne da ku un ra hño:

“GE RA FAXTE UNI PA TO'O NE OR MFATS'I, HINGI FATS'I A TO'O NE DA NZAYA. HINGI XIFI OR NEHÑO A YA KJ'ÖI, TO'O HINDA HOKI XA NHIO OR MEFI GE UNI OR FAXTE, TSA GI ZOHNI KO YA NZAYA PA DA KJOT'I HABU MO OR LEY.

Hoki no ä te adi pa gi kut'i nura faxte üño or donginzaya pa ya mengu xanzedi faxte ä ya ta kj'öi da hñuts'i ka ya hemi ko ma ra ya hño ge ño ka ya hnini M'onda.

13.2. Kjuts'i ya hemi ge tu or faxte

Ra kjuts'i ya hemi ge tu or faxte da kjuki SEDESEM, kja ya luga habu da mo ra ngu faxte, num'u hingi m'ui ma ra ya thuhu o da metho o te adi.

14. Ut'i xa nhio

Ra Secretaria de Desarrollo Social pets'i ya hemi habu tu ra faxte ko te mo ra Ley de Transparencia y Acceso a la Información Publica ra Xeni hnini

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

M'onda, pa na kuati ne da un ya thuhu de gatho nu u to'o ne ra faxte

15. Ra teni

Ra ngu faxte da tuts'i ra mfats'i ge da uni nar hemi habu da tu hankja bi kjapi ne da pödi homu da t'uni ya mfats'i, ge da hoki ya hemi ge da kjuts'i or ngu fats'i.

16. Nu nkja bi thoki ya Mefi

16.1 Hankja thoki ya mefi

Tsa da handi hankja bi thoki ra mefi (hense, n'año, hankha bi thoki, togo bi hoki, ne te me bi kjuki) k ora CIEPS, ge da ot'e xa nhio ra faxte.

16.2 hemi habu tu gatho ya mefi

Ra Secretaria de Desarrollo Social da uti nar hemi da tu ya mefi de nar kjeya CIEPS pa hinda pets'i nar zohni, nu u nkjabu mo.

17. Da ot'ibi nar nt'ani de te gatho bi hoki pa hinda 'yo or fadi

Ra ot'ibi nar nt'ani de te gatho bi hoki pa hinda 'yo or fadi de or faxte da un or Organo Superior de Fiscalizacion ra xeni hnini M'onda, de ra Secretaria de Contraloria de ra Ndä nzaya Xeni hnini M'onda n era Organo Interno de Control de ra Secretaría de Desarrollo Social ra xeni hnini M'onda, geo da nu ge ra faxte da umbi xa nhio pa to'o u ne ra faxte.

18. Hingi kjohya ne gi zohni

Num'u gi mo u te me himbi hoki, gi zohni he himbi t'ai or faxte ge t'uni ra nzaya pa gatho ya ta kj'öi ge ne da ñut'i kjar faxte, ko ma ra ya mfats'i:

a) Ko gi 'yot'i

Udinu Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi, mup'u kjar thogi Toolloca pede 1003, col, Zona industrial, Nzuhn, C.P..50071, Nzuhni, Xeni hnini M'onda.

b) Ko ra nt'oxgu

Udinu Faxte Üño or Donginzaya pa ya Mengu Xanzedi ä 7222260182 kja made nt'oxgu Ndä nzaya Xeni hnini M'onda (CATGEM) ä ra pede 8006969696.

c) Kja mfenibokjo

Habu tsa gi pehni ri hemi: dgprogrmasociales@edomex.gob.mx ne kjar ma n'ar hemi: www.secogem.gob.mx/SAM.

d) gi mase:

or Órgano Interno de Control de la SEDESEM, ubicado en Paseo Tollocan número 1003, Col. Zona Industrial Toluca, Toluca, Estado de México, C.P. 50071, teléfono: 722 2 26 01 94; en las Delegaciones Regionales de Contraloría Social y Atención Ciudadana o en la Secretaría de la Contraloría del Gobierno del Estado de México.

“2022. Año del Quincentenario de Toluca, Capital del Estado de México”.

e) Ko ra nt'oxgu ne nar aplicacio

Ko ngeño ra aplicacio “gi zohni M'onda” ge da nu ra Secretaria de Contraloria Ndä nzaya Xeni hnini M'onda

TE DA THOGI

THUHU N'A. Da kjuts'i nu a te bi mo kjar Periodico Oficial “Gaceta del Gobierno”.

THUHU YOHO. Ra hemi da boni num'u da kjuts'i ra Periodico Oficial “Gaceta del Gobierno” ne da za sta da guts'i ra ngu faxte.

THUHU HÑU. Ra faxte da t'uni nu u te da mo ra ngu faxte

THUHU GOHO. Ra ngu faxte da kuati ya hemi ne da zits'i, da xoki ret'a ma kut'a pa de te me da kjuts'i or ngu faxt, ka ra Periodico Oficial “Gaceta del Gobierno”.

THUHU KUT'A. Ra ngu faxte da kuati ya hemi ne da zits'i, da mo hankja kjapi, nu u ret'a ma kut'a ya pa ge da poni.

Kjar hnini Nzuhni de Lerdo, ra Xeni hnini M'onda, ge rap a 4 di ge yoho nzönö di ger kjeya yom'o ma n'ote ne yoho. TS'UT'UBI. NZIXKO JAVIER ERICSEVILLA MONTES DE OCA.- RA SECRETARIO DE DESARROLLO SOCIAL RA NDÄ NZAYA XENI HNINI M'ONDA.- XA THOKI.

“Genu ra faxte ge pa gatho ya kj'öi, hingi t'uni natho or kj'öi. Ne hingi hyat'i ya kj'öi ra Desarrollo Social. To'o hinda hyoki xa nhio ra mefi tsa gi zohni ne da o or fadi nkjabu mo ra ley”.